

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS – NKWR.431.2.7.2024.EK

Pani
Anna Janus
Dyrektor

ul. T. Kościuszki 27
56 – 100 Wołów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, dnia 10 października 2024 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana: Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Typu Socjalizacyjnego w Wołowie

Kierownik jednostki kontrolowanej: Anna Janus Dyrektor – od dnia 1 września 2023 r. do 4 września 2024 r.

(akta kontroli str. 45)

Zakres kontroli: Przestrzeganie praw dziecka, zasadność pobytu dzieci w placówce opiekuńczo - wychowawczej oraz zgodność zatrudniania pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi.

Okres objęty kontrolą: od dnia 1 września 2023 r. do dnia 4 września 2024 r.

Podstawa prawna kontroli: art. 122 i art. 186 ust.1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹;

Plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półrocze 2024 r. z dnia 25 czerwca 2024 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych: 4 września 2024 r. – 20 września 2024 r.

Kontrolerzy: 1. Edyta Kubicka, główny specjalista, upoważnienie nr 56 z dnia 30 sierpnia 2024 r., sygn. PS-NKWR.0030.56.2024.EK;

2. Jacek Sujka, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 57 z dnia 30 sierpnia 2024 r., sygn. PS-NKWR.0030.57.2024.EK.

(akta kontroli str. 7 - 8)

---

¹ tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm., dalej zwana „ustawą”

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia stwierdzonych nieprawidłowości było nieprzestrzeżenie lub niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa, które jednak nie wywołały żadnych skutków w zakresie działalności kontrolowanej jednostki oraz nie wpłynęły na obniżenie wypełnianych przez nią standardów opieki i wychowania.

III. Ustalenia kontroli:

1. Tryb i sposób kierowania dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Typu Socjalizacyjnego w Wołowie przy ul. Kościuszki 27, 56 – 100 Wołów² jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego prowadzoną przez Powiat Wołowski. Jednostka działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr PS.I.A.9013/41/08 z dnia 27 lutego 2008 r. ze zmianami i zabezpiecza 14 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzin własnych.

Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy, Placówka funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny zatwierdzony i wprowadzony z dniem 19 sierpnia 2020 r. przez Zarząd Powiatu Wołowskiego. Określał on m.in. typ placówki, jej cele, organizację, zadania, zasady, tryb kwalifikowania i przyjmowania wychowanków, obowiązujące standardy.

W dniu kontroli w ewidencji Placówki wpisanych było 12 wychowanków, wszyscy powyżej 10 r.ż.

(akta kontroli str. 21)

Analizie poddano dokumentację wszystkich wychowanków dotyczącą przestrzegania przepisów w zakresie trybu i sposobu kierowania dziecka do Placówki. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r.³ Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy, wszystkie dzieci zostały skierowane do POW na podstawie orzeczeń sądowych o umieszczeniu w pieczy zastępczej. W toku czynności ustalono, że wychowankowie posiadali prawidłowo wystawiony dokument kierujący do Placówki. Jako

² Dalej zwana „Placówką”, „Domem”, „POW”

³ Dz. U. Nr 292, poz. 1720 ze zm., dalej zwane „rozporządzeniem”

uchybień, leżące po stronie organu kierującego, wskazuje się niewłaściwe oznaczenie jednostki kierującej dzieckiem do placówki opiekuńczo - wychowawczej. W części nagłówkowej wskazano Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie⁴ w Wołowie. Skierowania należy oznaczać pieczęcią „Powiat Wołowski” mając na uwadze, iż w świetle § 2 rozporządzenia, to powiat kieruje dzieckiem do placówki opiekuńczo - wychowawczej. Wszystkie skierowania podpisała osoba upoważniona przez Starostę Wołowskiego do realizacji zadania w tym zakresie. Zgodnie z § 4 rozporządzenia, każdorazowo przed wydaniem skierowania, zasięmano opinii Dyrektora Placówki o możliwości umieszczenia w niej małoletniego. Każde dziecko posiadało także wymagane i dostępne dokumenty, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1 - 4 rozporządzenia, tj. odpis aktu urodzenia, orzeczenie sądu o umieszczeniu w placówce, dokumenty szkolne (w szczególności świadectwa) oraz dokumentację o stanie zdrowia. Informacja o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach, o której mowa w § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia, zawierała zwięzły opis sytuacji rodziny, z którego także wynikało czy z rodziną pracuje przedstawiciel pomocy społecznej, systemu wspierania rodziny lub powodów, dla których nie jest prowadzona praca z rodziną. W przypadku, gdy informacje z tego obszaru nie były załączane do dokumentacji przekazywanej w dniu przyjęcia dziecka do Placówki, Dyrektor występował o nie do podmiotu organizującego pracę z rodziną w gminie lub były w późniejszym terminie dosyłane przez PCPR.

(akta kontroli str. 22 - 29)

2. Ocena zasadności pobytu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Ocena zasadności pobytu każdego dziecka w POW dokonywana była średnio co pół roku, podczas posiedzeń Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka⁵, co jest zgodne z art. 138 ust. 1 ustawy. W okresie objętym kontrolą Zespół zebrał się trzy razy, w dniach: 8 września 2023 r., 4 marca i 2 września 2024 r. Każdorazowo z wyprzedzeniem, osoby wskazane w art. 137 ust. 1 ustawy, były zawiadamiane o terminie posiedzenia. Zaproszenia do udziału w Zespole kierowane były również do przedstawicieli sądów i Policji. W posiedzeniach podlegających ocenie kontrolerów udział wzięli: Dyrektor Placówki, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, psycholog lub pedagog, sporadycznie rodzice (niepozbawieni władzy rodzicielskiej), przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z PCPR. Ocena sytuacji dziecka dokonana przez Zespół zawierała

---

⁴ Dalej zwanym „PCPR”

⁵ Dalej zwanym „Zespołem”

informacje z obszarów, o których mowa w art. 136 ustawy. Z każdego posiedzenia po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka sporządzano wnioski wraz z uzasadnieniem, a następnie przesyłano go do sądu oraz do ośrodka adopcyjnego⁶, za wyjątkiem jednej sytuacji. Po posiedzeniu Zespołu w dniu 8 września 2023 r. nie przesłano przedmiotowego wniosku do ośrodka adopcyjnego w sprawie wychowanki wolnej prawnie, co stanowi uchybienie, natomiast po kolejnych posiedzeniach powyższy obowiązek w jej przypadku był już dopełniany. Nadmienić także trzeba, że nie przekazywano wniosków z posiedzeń Zespołów do OA, co znajduje uzasadnienie, w sytuacji wcześniejszego odstąpienia od kwalifikacji dziecka do przysposobienia przez OA. Wypełniając zapis wynikający z art. 100 ust. 4 ustawy, wszystkie dzieci wolne prawnie, zostały zgłoszone do OA.

Weryfikując realizację zapisu art. 100 ust. 4a ustawy, dotyczącego konieczności składania wniosku do sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka, którego pobyt w pieczy zastępczej trwa 18 miesięcy celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenie w rodzinie przysposabiającej stwierdzono, że w przypadku 3 podopiecznych nie dopełniono tego obowiązku pomimo, że ich czas pobytu w pieczy zastępczej bez przerw wynosił powyżej 18 miesięcy. W uzasadnieniu zaistniałej okoliczności Dyrektor wskazał na błędną interpretację ww. przepisu, licząc upływ 18 – m-cy od daty umieszczenia dziecka w Placówce w Wołowie, który w rzeczonych przypadkach nie został jeszcze przekroczony. Uznaje się to za nieprawidłowość. Nie jest natomiast zasadne kierowanie przedmiotowych wniosków do sądu w przypadku dzieci, których sytuacja prawna jest już uregulowana.

(akta kontroli str. 30 - 44)

3. Kwalifikacje osób zatrudnionych do pracy z dziećmi.

Wypełniając wymóg opieki nad dziećmi, w Placówce w okresie objętym kontrolą sprawowało ją 6 wychowawców (jeden na urlopie macierzyńskim od 7 lipca 2023 r. do 4 lipca 2024 r.) oraz Dyrektor pełniący doraźnie również obowiązki wychowawcy. Osoby te zatrudnione były na podstawie umowy o pracę (5 osób na cały etat, jedna na pół etatu). Ponadto w Placówce pracowali z dziećmi także pedagog w wymiarze pół etatu oraz psycholog, wykonujący swoje obowiązki zgodnie z umową zlecenie, raz w tygodniu przez 4 godziny (środy 14.00 – 18.00). W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji z akt osobowych stwierdzono, iż Dyrektor Placówki oraz wszyscy ww. pracownicy posiadali wymagane kwalifikacje zawodowe określone w art. 97 ust. 3 oraz w art. 98 ust. 1 pkt 1 - 3 ustawy.

---

⁶ Dalej zwane „OA”

Wszystkie wymienione osoby zostały zweryfikowane w zakresie, o którym stanowi art. 98 ust. 3 pkt 1 – 4 ustawy. Dwie osoby zatrudnione do obsługi i administracji w świetle art. 99 ust. 5 ustawy, spełniały wymogi określone w art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy.

(akta kontroli str. 45 - 49)

4. Przestrzeganie praw dziecka

W celu dokonania oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy, przeprowadzono indywidualne rozmowy z wychowankami, którzy byli obecni w Placówce i wyrazili zgodę. W toku rozmów ustalono, iż dzieci posiadały informacje o swoim pochodzeniu, orientowały się również w swojej sytuacji prawnej. Utrzymywały kontakty osobiste i telefoniczne z członkami rodzin, korzystały także z urlopowania do domów rodzinnych. Znały swoje prawa i obowiązki oraz sposoby nagradzania i konsekwencje za nieprzestrzeganie zasad. Wszyscy byli objęci kształceniem i uczęszczali do szkół, zgodnie ze swoim wyborem. Żadne dziecko nie było objęte systemem nauczania indywidualnego. Potwierdziły pełne wyposażenie do szkół, uzupełniane w razie zaistnienia potrzeby z zapasów zgromadzonych w Placówce. Wychowankowie mieli zapewnioną pomoc w nauce ze strony wychowawców, pedagoga, wolontariuszy oraz w szkole. W rozmowie potwierdzili uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno – sportowych na terenie Placówki oraz poza nią. Wychowankowie brali udział w wycieczkach oraz wyjściach organizowanych przez szkoły. Wszyscy wymagający wsparcia mieli zapewnione zajęcia specjalistyczne (socjoterapia, terapia pedagogiczna, wsparcie psychologiczne), a także byli poddani oddziaływaniom lekarzy specjalistów, w przypadku takiej konieczności (okulisty, stomatologa, psychiatry, ginekologa, ortopedy, ortodonty). Korzystali także z usług Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. W Placówce czuli się bezpiecznie, w trudnych sytuacjach mogli liczyć na pomoc i wsparcie ze strony opiekunów i wyrażać swoje opinie. Znali i respektowali wyznaczone w jednostce zasady dotyczące wypełniania obowiązków związanych z utrzymaniem czystości i porządku, poprawnego zachowania oraz spędzania czasu wolnego. Według podopiecznych przestrzegano w POW prawa do ochrony przed karaniem i poniżającym traktowaniem. Dzieci nie wnosiły zastrzeżeń w tym zakresie, jak również nie zgłaszały uwag dotyczących żywienia, zaopatrzenia w środki higieny osobistej oraz wypłat kieszonkowego, które otrzymywały co miesiąc. Rozmówcy nie wnosili też zastrzeżeń dotyczących zaopatrzenia w odzież. Część ubrań dzieci zakupiły w sklepie odzieżowym, realizując otrzymane w prezencie bony podarunkowe.

(akta kontroli str. 50 - 54)

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

W wyniku przeprowadzonej kontroli problemowej w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego w Wołowie przy ul. Kościuszki 27, stwierdzono nieprawidłowość wymagającą wydania zalecenia pokontrolnego.

Stwierdzona nieprawidłowość:

1. Nie złożono do sądu wniosku o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka, którego pobyt w pieczy zastępczej trwał 18 miesięcy celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenie w rodzinie przysposabiającej.

Wobec stwierdzonej nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Składać do sądu wnioski w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka, celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenie w rodzinie przysposabiającej.

Podstawa prawna: art. 100 ust. 4a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Dyrektorowi Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego w Wołowie.

Pouczenie

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.). Proszę w terminie do dnia 30 listopada 2024 roku o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

GŁÓWNY SPECJALISTA

Edyta Kubicka

(przewodniczący zespołu kontrolnego)

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Jacek Świątek

(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Monika Kłosa Skarżyńska

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
(kierownik komórki do spraw kontroli)

